

Π.3.2.1 Εκπαιδευτικά σενάρια και μαθησιακές δραστηριότητες,
σύμφωνα με συγκεκριμένες προδιαγραφές, που αντιστοιχούν σε
30 διδακτικές ώρες ανά τάξη

Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας

Α΄ Γυμνασίου

Οι φίλοι μας τα ζώα

ΜΑΡΙΑ ΤΟΛΥΜΕΝΟΥ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Θεσσαλονίκη 2014

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» MIS 296579 (κωδ. 5.175), - ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ, στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Ι.Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: Π.3.2.1. Εκπαιδευτικά σεναρία και μαθησιακές δραστηριότητες, σύμφωνα με συγκεκριμένες προδιαγραφές, που αντιστοιχούν σε 30 διδακτικές ώρες ανά τάξη.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

Υπεύθυνος υπο-ομάδας εργασίας λογοτεχνίας: Βασίλης Βασιλειάδης

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

<http://www.greeklanguage.gr>

Καραμασούνα 1 – Πλατεία Σκρα Τ.Κ. 55 132 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310 459101, Φαξ: 2310 459107, e-mail: centre@komvos.edu.gr

Α. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Τίτλος

Οι φίλοι μας τα ζώα

Δημιουργός

Μαρία Τολουμένου

Διδακτικό αντικείμενο

Νεοελληνική λογοτεχνία

(Προτεινόμενη) Τάξη

Α΄ Γυμνασίου

Χρονολογία

Απρίλιος 2014

Διδακτική/θεματική ενότητα

—

Διαθεματικό

Όχι

Χρονική διάρκεια

8 ώρες

Χώρος

I. Φυσικός χώρος:

Εντός σχολείου: αίθουσα διδασκαλίας, εργαστήριο πληροφορικής

II. Εικονικός χώρος: Wiki.

Προϋποθέσεις υλοποίησης για δάσκαλο και μαθητή

- Το σενάριο καλό θα ήταν να εφαρμοστεί μετά το πρώτο τρίμηνο, προκειμένου ο εκπαιδευτικός να έχει από την αρχή της σχολικής χρονιάς εργαστεί με τους μαθητές του στο συνεργατικό περιβάλλον του Wiki, ώστε οι μαθητές να είναι εξοικειωμένοι με αυτό. Σημασία έχει να έχουν συνηθίσει να αναρτούν τις εργασίες τους στις αντίστοιχες σελίδες, να προβαίνουν σε σχολιασμό και αξιολόγηση των εργασιών των συμμαθητών τους. Καλό θα ήταν επίσης να παίρνουν την πρωτοβουλία να δημιουργούν οι ίδιοι σελίδες. Έτσι, πριν την

εφαρμογή του σεναρίου θα έχει δημιουργηθεί η αίσθηση του συνεργατικού δικτυακού χώρου.

- Σημαντική είναι η εξοικείωση των μαθητών με την κατασκευή εννοιολογικού χάρτη, το περιβάλλον Fakebook και το πρόγραμμα κατασκευής συννεφόλεξου, το Tagxedo. Μπορούμε να κάνουμε εργασίες σε αυτά τα περιβάλλοντα το διάστημα πριν την εφαρμογή του σεναρίου.
- Καλό θα ήταν επίσης να έχει επιτευχθεί πριν την έναρξη του σεναρίου η εξοικείωση με την εργασία σε ομάδες.

Προϋποθέσεις υλοποίησης για τη σχολική μονάδα

- Η εφαρμογή του σεναρίου απαιτεί πρόσβαση στο εργαστήριο Πληροφορικής τις περισσότερες ώρες και τις υπόλοιπες τουλάχιστον σύνδεση στο διαδίκτυο μέσα στην τάξη μέσω διαδραστικού ή ασύρματου δικτύου.

Εφαρμογή στην τάξη

Το συγκεκριμένο σενάριο είναι πρόταση διδασκαλίας.

Το σενάριο στηρίζεται

—

Το σενάριο αντλεί

—

B. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ/ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Με το σενάριο επιδιώκεται οι μαθητές να γνωρίσουν και να παρουσιάσουν αντιπροσωπευτικές περιπτώσεις των δύο πιο αγαπημένων ζώων συντροφιάς, του σκύλου και της γάτας, μέσα από συγκεκριμένα λογοτεχνικά κείμενα. Ασχολούνται ακόμη με το θέμα της παρουσίας των ζώων αυτών στη ζωή των ανθρώπων.

Οι μαθητές χωρισμένοι σε ομάδες προσεγγίζουν ένα διαφορετικό για κάθε ομάδα λογοτεχνικό κείμενο, στο οποίο πρωταγωνιστεί ένα ζώο. Με τις δραστηριότητές τους παρουσιάζουν την ταυτότητα του ζώου, εντοπίζουν και προσπαθούν να ερμηνεύσουν τη σχέση του με τους ανθρώπους.

Στόχος είναι μέσα από τις εργασίες τους οι μαθητές να διαγράψουν σταδιακά το προφίλ του ήρωα-ζώου και να το παρουσιάσουν στο Fakebook, περιβάλλον παρόμοιο με το Facebook, που αποτελεί οικείο περιβάλλον για τους περισσότερους μαθητές.

Γ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύλληψη και θεωρητικό πλαίσιο

Η ενασχόληση με λογοτεχνικά κείμενα με θέμα τα ζώα, και μάλιστα αυτά που ονομάζουμε ζώα συντροφιάς, σε μεγάλο βαθμό οφείλεται στην ανάγκη μέσα από ένα ευχάριστο για τα παιδιά της Α΄ Γυμνασίου θέμα να καλλιεργηθεί ο προβληματισμός για τη συνύπαρξη του ανθρώπου με τα ζώα. Η παρουσία ενός ζώου μέσα στο σπίτι είναι ένα φαινόμενο πολύ συχνό, τουλάχιστον για τις δυτικές κοινωνίες. Πολλοί από τους μαθητές μας έχουν ένα αγαπημένο κατοικίδιο. Έχουν όμως άραγε σκεφτεί πόσο διαφορετικό είναι αυτό το ον από τους ίδιους; Και πόσο έχουν προβληματιστεί σχετικά με τη συμβίωσή τους με αυτό; Και γιατί είναι τόσο σημαντικό να προβληματιστούν για αυτή τη σχέση;

Ο άνθρωπος συχνά περιμένει ότι το κατοικίδιό του θα υιοθετήσει ανθρώπινα χαρακτηριστικά στη συμπεριφορά του, γιατί συχνά το βλέπει ως προέκταση του εαυτού του. Πολλές φορές θεωρείται δεδομένη η σχέση κυριαρχίας του έλλογου ανθρώπου πάνω στο ά-λογο ζώο. Το ζώο όμως, ακόμη κι αυτός ο απόλυτα εξημερωμένος και «καναπεδάτος» σκύλος, δεν μπορεί να έχει συναίσθηση τι σημαίνει κοινωνική προσαρμογή. Τα ζώα ζουν μαζί μας στις σύγχρονες κοινωνίες, αλλά διατηρούν πάντα το δικό τους ένστικτο επιβίωσης. Για αυτό τον λόγο ίσως αξίζει να τους δίνουμε την αγάπη μας και να τα σεβόμαστε· επειδή είναι διαφορετικά από εμάς.

Στο σενάριο, μέσα από δραστηριότητες με παιγνιώδη χαρακτήρα, γίνεται προσπάθεια οι μαθητές να παρατηρήσουν και να αντιληφθούν τη διαφορετική φύση του ζώου και την ανάγκη σεβασμού που της οφείλουμε. Οι ήρωες-άνθρωποι των λογοτεχνικών κειμένων δείχνουν αυτόν τον απαιτούμενο σεβασμό προς τα τόσο διαφορετικά από τον άνθρωπο όντα, για αυτό και είναι μεγάλο το συναισθηματικό

όφελος που κερδίζουν από τη συνύπαρξή τους με τα ζώα. Έτσι, η ζωή για το άταρκτες και δυνατό ον (όπως θεωρεί ο άνθρωπος τον εαυτό του) γίνεται σίγουρα πιο πλήρης και λιγότερο μοναχική.

Δ. ΣΚΕΠΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΤΟΥΣ

Γνώσεις για τον κόσμο, αξίες, πεποιθήσεις, πρότυπα, στάσεις ζωής

Με το σενάριο επιδιώκουμε οι μαθητές:

- Να γνωρίσουν και να παρουσιάσουν χαρακτηριστικές περιπτώσεις ζώων συντροφιάς, τη συμπεριφορά τους, τις «αταξίες» τους και πώς τις αντιμετωπίζουν οι άνθρωποι, αλλά και να τις συσχετίσουν αφενός με την παιχνιδιάρικη διάθεση που γεννούν στον άνθρωπο και αφετέρου με την ανάγκη του οριοθετημένου ενήλικα για ανάμνηση της παιδικότητάς του.
- Να εντοπίσουν τους δεσμούς που δημιουργούνται μεταξύ ανθρώπου και ζώου, τη συναισθηματική συνεισφορά του ζώου, τη θέση του στη ζωή των ανθρώπων και τον ρόλο που μπορεί η σχέση με το ζώο να διαδραματίσει στη γνωριμία του ανθρώπου με τον εαυτό του.
- Να αντιληφθούν την ανάγκη σεβασμού των ιδιαιτεροτήτων και αναγκών του ζώου, όπως το ανεξάρτητο πνεύμα και το κυνηγετικό ένστικτο της γάτας, τον αξιοπρεπή θάνατο του ζώου.

Γνώσεις για τη λογοτεχνία

Με το σενάριο επιδιώκεται οι μαθητές:

- Να γνωρίσουν τα στοιχεία που συγκροτούν τον χαρακτήρα ενός λογοτεχνικού ήρωα (όνομα, εξωτερικά χαρακτηριστικά, δράση, συμπεριφορά), στην περίπτωση μας του ζώου-ήρωα.
- Να κατανοήσουν ότι ένας συγγραφέας χρησιμοποιεί διάφορους τρόπους για να παρουσιάσει τους ήρωες του κειμένου του, όπως:
  - τις φωνές, τα σχόλια και τις αντιδράσεις των διαφορετικών ηρώων,
  - την αφήγηση της δράσης των ηρώων,

- ο την επιλογή συγκεκριμένων κατηγοριών λέξεων (επίθετα, ρήματα, επιρρήματα) για τη δημιουργία του κατάλληλου ύφους στην περιγραφή.

Γραμματισμοί

Με το σενάριο επιδιώκεται οι μαθητές να μπορούν:

- Να σκιαγραφούν έναν λογοτεχνικό ήρωα μέσα από τον εντοπισμό συγκεκριμένων στοιχείων (όπως όνομα, εξωτερικά χαρακτηριστικά, δράση, συμπεριφορά).
- Να εντοπίζουν τους προβληματισμούς που θέτει κάποιο λογοτεχνικό κείμενο σχετικά με τη συνύπαρξη και τη σχέση του ανθρώπου με τα άλλα έμβια όντα.
- Να χρησιμοποιούν ένα ηλεκτρονικό περιβάλλον, το Fakebook, που θυμίζει το γνωστό τους μέσο κοινωνικής δικτύωσης, το Facebook, ώστε να δημιουργούν το προφίλ του λογοτεχνικού ήρωα –του ζώου εδώ– με τους καθημερινούς τους τρόπους επικοινωνίας.
- Να αξιοποιούν τις δυνατότητες συνεργασίας, ανταλλαγής απόψεων και σχολιασμού που προσφέρει η ηλεκτρονική πλατφόρμα του Wiki.

Διδακτικές πρακτικές

Καθώς επιδιώκουμε την ανάπτυξη συνεργασίας μεταξύ των μαθητών, οι δραστηριότητες θα είναι ομαδικές στο μεγαλύτερο μέρος τους, εκτός από την Α' φάση, όπου οι μαθητές καλούνται ατομικά να επιλέξουν ποιο ζώο –σκύλος ή γάτα– τους αντιπροσωπεύει, κριτήριο που θα τους κατατάξει και στην αντίστοιχη ομάδα. Με την επιλογή αυτή θα αρχίσουν οι μαθητές να γνωρίζουν και τα χαρακτηριστικά των δύο ζώων.

Κάθε ομάδα θα ασχοληθεί με ένα διαφορετικό κείμενο, όμως οι δραστηριότητές τους είναι κοινές και προχωρούν παράλληλα. Όλες οι ομάδες έχουν να δημιουργήσουν το προφίλ του ζώου που πρωταγωνιστεί στο κείμενο που διαβάζουν. Η σύνθεση του προφίλ θα γίνει με τις διάφορες δραστηριότητες του φύλλου εργασίας, που σε μεγάλο βαθμό καθορίζονται από τον εκπαιδευτικό. Ο ρόλος του είναι αρκετά ισχυρός, μια και πρόκειται για μαθητές Α' Γυμνασίου, ώστε να μην

πελαγοδρομήσουν αν αφεθούν χωρίς κάποια καθοδήγηση στους κύριους άξονες της εργασίας τους για τη σκιαγράφηση του ζώου-λογοτεχνικού χαρακτήρα. Περιθώρια αυτενέργειας δίνουμε στους μαθητές στη συγκέντρωση υλικού κατά τη δημιουργία του προφίλ του ζώου στο Facebook, όπου μπορούν να αναρτήσουν σχόλια, εικόνες, βίντεο, να δηλώσουν την αρέσκεια ή τη δυσαρέσκειά τους με το γνωστή επιλογή “like” και τη δήλωση φιλίας.

Ε. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αφετηρία

Το συγκεκριμένο θέμα ενασχόλησης του σεναρίου (Οι φίλοι μας τα ζώα») επιλέχθηκε καθώς αποτελεί μία από τις θεματικές ενότητες του σχολικού βιβλίου. Τα τρία από τα τέσσερα λογοτεχνικά κείμενα του σεναρίου βρίσκονται στο σχολικό βιβλίο και μόνο ένα, «Ο Καπιτάνιος» του Στράτη Μυριβήλη, προέρχεται από παλαιότερο σχολικό ανθολόγιο λογοτεχνίας. Η επιλογή αυτού του τελευταίου κειμένου έγινε γιατί έτσι έχουν επιλεγεί δύο κείμενα που αναφέρονται σε γάτες και δύο σε σκύλους με χαρακτηριστικές συμπεριφορές τους και γιατί βέβαια θεωρούμε ότι πρόκειται για ένα κείμενο που θα αρέσει στους μαθητές.

Εξάλλου, η συνύπαρξη με τα ζώα είναι ένα θέμα που συγκινεί ιδιαίτερος τα παιδιά, αναπτύσσει το ενδιαφέρον τους, και σίγουρα όλοι οι μαθητές θα έχουν να θυμηθούν κάποια προσωπική τους εμπειρία με ένα ζώο και να ταυτιστούν σε κάποιο βαθμό με τον άνθρωπο-ήρωα.

Σύνδεση με τα ισχύοντα στο σχολείο

Το σενάριο εντάσσεται στην ενότητα του σχολικού βιβλίου της Α΄ Γυμνασίου «Οι φίλοι μας τα ζώα».

Αξιοποίηση των ΤΠΕ

Στο σενάριο αξιοποιείται αρχικά ο εννοιολογικός χάρτης ως μέσο αναπαράστασης των πληροφοριών εκείνων που είναι απαραίτητες για τη διαγραφή του χαρακτήρα ενός λογοτεχνικού ήρωα. Οι άξονες-σημεία που συγκροτούν έναν χαρακτήρα

δίνονται στους μαθητές και ζητείται ο εντοπισμός και η καταγραφή των συγκεκριμένων σημείων σε κάθε λογοτεχνικό κείμενο. Το σχήμα του εννοιολογικού χάρτη λειτουργεί ως εργαλείο διαμεσολάβησης προκειμένου να κατανοήσουν ότι οι πληροφορίες που εντοπίζουν στο κείμενο για κάθε ήρωα οδηγούν τελικά στην κατασκευή του χαρακτήρα του.

Για τη δημιουργία του προφίλ κάθε ήρωα-ζώου επιλέχτηκε το Fakebook, εργαλείο δικτυακό που προσομοιάζει στο γνωστό τους Facebook, ώστε να αξιοποιηθεί η βιωμένη εμπειρία και για να προσπαθήσουμε να πετύχουμε την συμπόρευση της πραγματικότητας των μαθητών με τις διδακτικές πρακτικές στην τάξη.

Για να καταλήξουν στη δημιουργία του προφίλ εργάζονται επίσης στο Wiki της τάξης, το οποίο λειτουργεί ως χώρος ανεύρεσης του υλικού τους, συνεργασίας στην ομάδα τους, κατάθεσης των εργασιών τους και αξιολόγησης του έργου τους από τον εκπαιδευτικό. Στο Wiki τους ζητείται να καταθέτουν και σε εξωσχολικό χρόνο σχόλια, εικόνες, βίντεο, που θεωρούν ότι αποδίδουν τον χαρακτήρα του ήρωά τους και που μπορούν να χρησιμοποιηθούν μετά από επιλογή που θα κάνουν όλοι μαζί ως υλικό για τη δημιουργία του ηλεκτρονικού προφίλ. Το σημαντικό είναι ότι οι μαθητές γνωρίζουν μια άλλη μορφή δημιουργίας των κειμένων τους και μάλιστα μέσα από συνεργασία.

Το Tagxedo για τη δημιουργία σύννεφου λέξεων σχετικών με τους ήρωες επιλέχτηκε γιατί σίγουρα θα αφυπνιστεί το ενδιαφέρον των μαθητών με τον παιγνιώδη χαρακτήρα της οπτικοποίησης των χαρακτηρισμών που θα επιλέξουν, ενώ κατά την επιλογή των λέξεων-χαρακτηρισμών θα αναπτυχτεί η προσωπική έκφραση και η δημιουργικότητά τους.

Το διαδίκτυο, επίσης, συνεισφέρει με επιλεγμένες από τη διδάσκουσα ιστοσελίδες προκειμένου οι μαθητές να αξιοποιήσουν πληροφοριακό υλικό και να το προσεγγίσουν κριτικά στις εργασίες που καλούνται να πραγματοποιήσουν στη συνέχεια.

Οι μαθητές, τέλος, αξιοποιούν τις δυνατότητες του Προγράμματος Επεξεργασίας Κειμένου με τις δυνατότητες που δίνει για να μορφοποιήσουν το κείμενό τους με χρωματική επισήμανση ώστε να αποτυπωθούν έτσι τα χαρακτηριστικά του ζώου που τους ζητάμε και για να κρατήσουν σημειώσεις στον πίνακα που τους δίνεται.

Κείμενα

Λογοτεχνικά κείμενα σχολικών εγχειριδίων

ΚΝΑ Α' Γυμνασίου:

Γρηγόριος Ξενόπουλος, [«Η γάτα του παπά»](#)

Λιλή Ζωγράφου, [«Στρίγκλα και καλλονή»](#)

Γιώργος Σκαμπαρδώνης, [«Η Βαγγελιώ-δεν-είσαι-εντάξει»](#)

Λογοτεχνικά κείμενα εκτός σχολικών εγχειριδίων

Στράτης Μυριβήλης, [«Ο Καπιτάνιος»](#)

Εκπαιδευτικό/υποστηρικτικό υλικό

Ιστοσελίδες

Lifo: [«Είμαι μια κακιά γάτα... το παραδέχομαι»](#), 11-01-2014.

Lifo: [«18 άνθρωποι φωτογραφίζονται με τους σκύλους τους –για τελευταία φορά»](#), 23-11-2013.

Το Βήμα-science: Βενιού, Ερ. [«Κορυφαίος κυνηγός η γάτα»](#), 30-01-2013.

Κτηνιατρικό Κέντρο Θεσσαλονίκης: [Αποχαιρετώντας το κατοικίδιο μας](#)

Medical television: [Τα 14 πιο πιστά σκυλιά της Ιστορίας](#), 30-12-2013.

Τραγούδια

[«Σκύλος ή Γάτος»](#) από τον δίσκο *Να σε δω να γελάς* (2001), στίχοι-μουσική: Γιώργος Παντελιάς, ερμηνεία: Κίτρινα Ποδήλατα.

Βίντεο

[Simon's Cat in "Hot Spot"](#)

[Simon's Cat in "Fly Guy"](#)

[Simon's Cat in "TV Dinner"](#)

[The Charlie Brown And Snoopy Show - Snoopy's Foot](#)

Διδακτική πορεία/στάδια/φάσεις

Α' φάση (Πριν την ανάγνωση/2 διδακτικές ώρες)

Η Α' φάση πραγματοποιείται στην ολομέλεια της τάξης και μπορεί να διεξαχθεί στην αίθουσα αρκεί να υπάρχει δυνατότητα σύνδεσης στο διαδίκτυο –με τη βοήθεια διαδραστικού πίνακα ή ασύρματου δικτύου. Οι δύο ώρες δεν μπορεί να είναι συνεχόμενες, γιατί οι μαθητές θα χρειαστεί να κάνουν ατομική εργασία στο τέλος της πρώτης ώρας.

1^η ώρα

Ο καθηγητής ενημερώνει τους μαθητές ότι η εργασία τους θα βασιστεί σε κείμενα με ήρωες ζώα, τη συμπεριφορά τους και τη σχέση του ανθρώπου με αυτά. Το σενάριο ξεκινά με μια πρώτη γνωριμία με τα χαρακτηριστικά των δύο πιο αγαπητών ζώων με τα οποία θα ασχοληθούν, τη γάτα και το σκύλο, με το [φύλλο εργασίας](#) που τους δίνεται. Οι ομάδες δεν έχουν καθοριστεί, αλλά θα προκύψουν μέσα από τη δραστηριότητα της Α' φάσης, ώστε να συσχετιστεί ο χωρισμός των ομάδων με το αντικείμενο της εργασίας τους. Η γνωριμία με τα ζώα γίνεται μέσα από τα εξής κείμενα: μια παρωδία ημερολογίου μιας γάτας κι ενός σκύλου, ένα απόσπασμα από την εξομολόγηση ενός «παρατηρητή» της σκυλίσιας συμπεριφοράς, μία φωτογραφία που εκφράζει την εμπιστοσύνη και την αφοσίωση ενός σκύλου στον άνθρωπο και τέλος ένα σκίτσο-καρικατούρα μιας γάτας με το σχόλιό της για τους λόγους που την «οδηγούν» στον άνθρωπο. Με τα κείμενα αυτά στοχεύουμε επίσης να αναρωτηθούν οι μαθητές με ποιο από τα δύο ζώα θεωρούν ότι ταυτίζονται οι ίδιοι ως προς τον χαρακτήρα, κριτήριο που θα προσδιορίσει και την ομάδα στην οποία θα ανήκουν, ανάλογα με το ποιο ζώο πρωταγωνιστεί στο λογοτεχνικό κείμενο με το οποίο η κάθε ομάδα ασχολείται. Απώτερος στόχος είναι να σκεφτούν τους λόγους για τους οποίους

κι εκείνοι συμπεριφέρονται με συγκεκριμένο τρόπο στο σύνολο που ανήκουν. Φυσικά η ταύτιση με ένα ζώο, που εδώ επιχειρούμε, ενέχει τον κίνδυνο να πιστέψουν οι μαθητές ότι το ζώο έχει ανθρώπινα χαρακτηριστικά, κάτι που αντιβαίνει στους στόχους του σεναρίου. Για αυτό και στη συζήτηση που ακολουθεί μετά την ανάγνωση των κειμένων φροντίζουμε να εντοπίσουμε ότι στο ζώο η συμπεριφορά είναι κυρίως θέμα ενστίκτου, ενώ στον άνθρωπο αυτό συνυπάρχει με τη λογική, και ότι η συμπεριφορά στον άνθρωπο καθορίζεται και από άλλους παράγοντες.

Η 1^η ώρα της Α΄ φάσης ολοκληρώνεται με ατομική εργασία των μαθητών, στην οποία θα πρέπει να πουν με ποιο από τα δύο ζώα θεωρούν ότι ταιριάζει ο χαρακτήρας τους και για ποιους λόγους φυσικά. Η καταγραφή ζητάμε να γίνει στο Wiki του μαθήματος, καθώς λειτουργεί και ως χώρος ανάρτησης των εργασιών των μαθητών. Επιπλέον, ελπίζουμε ότι οι μαθητές θα σχολιάσουν τις αναρτήσεις των συμμαθητών τους κι έτσι θα δημιουργηθεί ένα πεδίο συζήτησης για τους χαρακτήρες τους και για το πώς ο ένας βλέπει τον άλλο.

Ο εκπαιδευτικός πρέπει να επισημάνει στους μαθητές ότι υποχρέωσή τους είναι να γράψουν έστω και στο τετράδιό τους –αν δεν μπορέσουν στο Wiki– με ποιο ζώο θεωρούν ότι ταιριάζουν, ώστε να το ανακοινώσουν στην τάξη την επόμενη ώρα, γιατί αυτό θα αποτελέσει το κριτήριο χωρισμού σε ομάδες. Δίνεται, λοιπόν, λόγος στους μαθητές για τη συμμετοχή τους στην ομάδα.

2^η ώρα

Την ώρα αυτή γίνεται η παρουσίαση των απαντήσεων των μαθητών και συζήτηση γύρω από αυτές. Χρειαζόμαστε και πάλι πρόσβαση στο διαδίκτυο. Οι μαθητές μπορούν να σχολιάσουν τις απαντήσεις των συμμαθητών τους σύντομα, αλλά η συζήτηση δεν μπορεί να κρατήσει πάνω από 20΄, γιατί πρέπει να προχωρήσουμε με τον χωρισμό σε ομάδες και την παρουσίαση των κειμένων.

Ο εκπαιδευτικός έχοντας δει ήδη τις απαντήσεις των μαθητών στο Wiki, έχει αρχίσει να καταρτίζει τις ομάδες, οι οποίες θα ολοκληρωθούν αφού λάβει υπόψη του και όσες απαντήσεις ακουστούν προφορικά στην αρχή αυτής της ώρας στην τάξη.

Καλό θα είναι πάντως οι περισσότεροι μαθητές να έχουν γράψει στο Wiki την απάντησή τους για να κερδίσουμε χρόνο. Αν ο εκπαιδευτικός παρατηρήσει κατά τον χωρισμό σύμφωνα με το κριτήριο προτίμησης ζώου οποιαδήποτε δυσλειτουργία – όπως συγκέντρωση σε μια ομάδα μαθητών με δυσκολίες στη συνεργασία, ή μαθητών που αντιμετωπίζουν δυσκολίες στη χρήση υπολογιστή– παρεμβαίνει προκειμένου να επιτευχθεί η ομαλή λειτουργία των ομάδων. Υπάρχει βέβαια και ο κίνδυνος να συγκεντρωθούν περισσότεροι μαθητές στη μία από τις δύο προτιμήσεις ζώου. Τότε συζητάμε με τους μαθητές ώστε να «μετακινηθούν» κάποιιο οικειοθελώς από την ομάδα που συγκεντρώνει τις περισσότερες προτιμήσεις.

Καθώς τα κείμενα με τα οποία θα ασχοληθούν οι μαθητές είναι τέσσερα, η τάξη μπορεί να χωριστεί σε τέσσερις ομάδες, αν το σύνολο των μαθητών δεν ξεπερνά τους είκοσι περίπου. Αν όμως η τάξη αποτελείται από 25 και πλέον μαθητές θα πρέπει να ορίσουμε οκτώ ομάδες, οι οποίες ανά δύο θα ασχολούνται με το ίδιο κείμενο.

Μετά τον χωρισμό των ομάδων ο εκπαιδευτικός ενημερώνει τους μαθητές για το κείμενο με το οποίο θα ασχοληθεί κάθε ομάδα και τους το παρουσιάζει στο [Ψηφιακό Βιβλίο](#). Το κείμενο θα πρέπει να το έχουν διαβάσει για την επόμενη ώρα.

Β΄ Φάση (Κατά την ανάγνωση/6 διδακτικές ώρες)

3^η ώρα (/1^η ώρα Β΄ φάσης)

Την πρώτη ώρα δίνουμε στις ομάδες το φύλλο εργασίας που αντιστοιχεί σε κάθε μία ([Ομάδα Α](#), [Ομάδα Β](#), [Ομάδα Γ](#), [Ομάδα Δ](#)) και συζητάμε για τις δραστηριότητές τους. Εξηγούμε στους μαθητές ότι στόχος όλων των δραστηριοτήτων είναι να διαμορφώσουν την εικόνα του ήρωα-ζώου του κειμένου τους και της σχέσης που έχει με το 'αφεντικό' του. Για αυτό τους επισημαίνουμε ότι στη διάρκεια όλων των δραστηριοτήτων καλό είναι να εντοπίζουν και να καταγραφούν χαρακτηριστικά του ζώου, ώστε να συνθέσουν σιγά σιγά με το υλικό που συγκεντρώνουν την εικόνα του. Πραγματικά, με όλες τις δραστηριότητες γίνεται σταδιακά η γνωριμία με τον ήρωα-ζώο και της σχέσης του με τον άνθρωπο και αποτυπώνεται όχι μόνο με απαντήσεις σε καθοδηγούμενες ερωτήσεις από τον εκπαιδευτικό, αλλά και με δραστηριότητες που

στηρίζονται στην αξιοποίηση διαφορετικών τρόπων πρόσληψης και απόδοσης του νοήματος. Έτσι οι μαθητές θα δουν στο φύλλο εργασίας δραστηριότητες στις οποίες καλούνται να διαβάσουν και να δημιουργήσουν κείμενα λόγου αλλά και εικόνας, βίντεο και συνδυασμού αυτών, όπως το Fakebook, όπου δημιουργούν το προφίλ του ήρωά τους. Συζητάμε επίσης τυχόν απορίες, δίνουμε διευκρινίσεις και προχωρούμε στην παρουσίαση του φακέλου και των σελίδων που έχουν δημιουργηθεί στο Wiki για την εφαρμογή του σεναρίου αυτού.

Αυτή η πρώτη ώρα μπορεί να μη γίνει στο εργαστήριο Πληροφορικής, αν δεν είναι διαθέσιμο, αλλά χρειάζεται οπωσδήποτε σύνδεση στο διαδίκτυο μέσω διαδραστικού πίνακα ή ασύρματου δικτύου για την παρουσίαση του Wiki. Μπορεί, επίσης, ο εκπαιδευτικός να τους θυμίσει τη λειτουργία του εννοιολογικού χάρτη, που είναι και η πρώτη δραστηριότητα στο φύλλο εργασίας.

4^η ώρα (/2^η ώρα Β' φάσης)

Την ώρα αυτή οι μαθητές χωρισμένοι στις ομάδες θα αρχίσουν να δουλεύουν στις δραστηριότητες του κειμένου τους. Η ώρα αυτή διεξάγεται στο εργαστήριο Πληροφορικής, ώστε οι μαθητές να επεξεργαστούν σε ενεργή μορφή τον εννοιολογικό χάρτη και όχι σε μορφή εικόνας όπως δίνεται στο φύλλο εργασίας. Αν πάντως τους είναι δύσκολο να δουλέψουν ηλεκτρονικά στον εννοιολογικό χάρτη, η επεξεργασία θα γίνει χειρόγραφα. Ο εννοιολογικός χάρτης έχει δημιουργηθεί από τον εκπαιδευτικό με τα κύρια σημεία που συγκροτούν ένα λογοτεχνικό χαρακτήρα – όνομα, εξωτερικά χαρακτηριστικά, συμπεριφορά και δράση– και οι μαθητές θα πρέπει να συμπληρώσουν αυτά που αντιστοιχούν στον ήρωά τους, ώστε να αρχίσει να διαγράφεται ο χαρακτήρας του. Δίνουμε τα στοιχεία αυτά, γιατί οι μαθητές της Α' Γυμνασίου δύσκολα θα μπορούσαν να τα εντοπίσουν χωρίς βοήθεια.

Με την επόμενη δραστηριότητα, που καλό είναι να προλάβουν να τη δουν οι μαθητές αυτήν την ώρα της Β' φάσης, τους προτρέπουμε να δουν δικτυακό υλικό που έχουμε αναρτήσει στη σελίδα κάθε ομάδας στο Wiki. Το υλικό αυτό αναφέρεται σε κάποια από τα χαρακτηριστικά του σκύλου ή της γάτας και σχετίζεται με τον δικό

τους ήρωα. Έτσι διαβάζουν άρθρα και βλέπουν βίντεο και εικόνες για ζώα σκανταλιάρικα, παιχνιδιάρικα, ανυπάκουα, αμετανόητα για τις ζημιές που κάνουν, ζώα οικόσιτα που κάποτε παρασύρονται από το ένστικτό τους που ξυπνά, ζώα πιστά και αφοσιωμένα. Με όλο αυτό το υλικό προσπαθούμε να δώσουμε αφορμές στους μαθητές να σκεφτούν για τον χαρακτήρα του ζώου και να μιλήσουν για αυτόν πιο διεξοδικά. Παράλληλα ζητάμε να προτείνουν κι εκείνοι δικτυακό υλικό μετά από αναζήτηση, δραστηριότητα που ευχαριστεί τους μικρούς (ιδιαίτερα) μαθητές, αλλά είναι κι ένα μέσο για να διαμορφωθεί το μάθημα και με τη δική τους συνεισφορά. Πριν το τέλος της ώρας αυτής, τους ζητάμε να συνεχίσουν αυτήν την αναζήτηση και στο σπίτι τους και να αναρτήσουν τις προτάσεις τους στη σελίδα της ομάδας στο Wiki.

5^η ώρα (/3^η ώρα Β΄ φάσης)

Την ώρα αυτή οι μαθητές βρίσκονται στο εργαστήριο Πληροφορικής και ασχολούνται με δραστηριότητες που αφορούν ορισμένους από τους λογοτεχνικούς τρόπους που μπορούμε να εντοπίσουμε σε καθένα από τα κείμενα. Για κάθε ομάδα επισημαίνουμε με ποιον θέλουμε να ασχοληθεί και ζητάμε να τον εντοπίσουμε στο κείμενο.

Πριν ξεκινήσουν την εργασία τους, μπορούμε να δούμε σύντομα το δικτυακό υλικό που έχουν αναρτήσει στο Wiki, ως πρόταση για να παρουσιάσουν χαρακτηριστικά του ζώου τους. Μπορεί έτσι να μας δοθεί ευκαιρία να μιλήσουμε για τον τρόπο που αναζητούμε υλικό και τα κριτήρια επιλογής του.

Στη δραστηριότητα για τους λογοτεχνικούς τρόπους ο εντοπισμός τους σχετίζεται με τη λειτουργία τους για να καταστεί πιο πειστική η απόδοση του χαρακτήρα του ζώου. Οι μαθητές εντοπίζουν λοιπόν τις διαφορετικές φωνές που ακούγονται στο κείμενο για τον χαρακτήρα του ζώου, τις κατηγορίες των λέξεων – επίθετα, ρήματα, επιρρήματα– που χρησιμοποιούν οι αφηγητές για να μιλήσουν για το ζώο και τη δράση του, τη λειτουργία των λέξεων αυτών και τέλος την αφήγηση ως τρόπο παρουσίασης του δεσμού του ζώου με τον άνθρωπο. Οι τρόποι αυτοί

επισημαίνονται με χρώματα πάνω στο κείμενο που οι μαθητές έχουν αντιγράψει σε ένα έγγραφο κι έτσι γίνεται πιο εύκολα αντιληπτός ο τρόπος και τα μέσα που χρησιμοποιούνται στην κατασκευή του λογοτεχνικού λόγου. Μάλιστα τους δίνουμε κι έναν πίνακα για να καταγράψουν τα στοιχεία που εντόπισαν, ώστε να έχουν συγκεντρωμένο και το υλικό αυτό για να το αξιοποιήσουν στο προφίλ που θα δημιουργήσουν στη συνέχεια.

Την ώρα αυτή μπορούν να αρχίσουν να ασχολούνται και με την επόμενη δραστηριότητα, τη δημιουργία του προφίλ του ήρωα στο Fakebook, εργαλείο που σε μεγάλο βαθμό θυμίζει το γνωστό στους περισσότερους μαθητές Facebook. Η εξοικείωση αυτή είναι ένας από τους λόγους που επιλέγουμε το εργαλείο αυτό ως τον βασικό χώρο για τη σύνθεση της εικόνας του ήρωά τους. Οι περισσότεροι μαθητές μας συμμετέχουν σε δικτυακές κοινότητες και χρειάζεται να συγκροτούν εκεί το προφίλ τους. Αυτή την οικεία σε αυτούς πρακτική θα αξιοποιήσουμε και στο σενάριο. Επιπλέον, το Fakebook δίνει την ευκαιρία να εργαστούν οι μαθητές σε έναν χώρο όπου το υλικό απόδοσης του νοήματος είναι οπτικοποιημένο, μία ακόμη πολύ οικεία πρακτική των μαθητών: το προφίλ, η παρουσίαση του ήρωά τους θα συγκροτηθεί με λόγο γραπτό, εικόνα, βίντεο, ήχο, σχήμα, στοιχεία της σύγχρονης καθημερινής έκφρασης.

Καθώς το Fakebook είναι ήδη γνωστό από προηγούμενες δραστηριότητες στους μαθητές, θυμίζουμε απλώς τα κύρια βήματα δημιουργίας προφίλ σε αυτό. Δε χρειάζεται εγγραφή κι έτσι δεν είναι χρονοβόρα η είσοδος και εργασία. Αυτό όμως που πρέπει να θυμίσουμε είναι ότι πρέπει να αντιγράψουν και να αποθηκεύσουν είτε στη σελίδα τους στο Wiki είτε σε ένα έγγραφο την ηλεκτρονική διεύθυνση που δημιούργησαν για το προφίλ του ήρωά τους. Για τη δημιουργία της ηλεκτρονικής σελίδας τους ζητείται να δώσουν έναν κωδικό. Αυτός φυσικά πρέπει να είναι γνωστός σε όλα τα μέλη της ομάδας, ώστε αν θέλουν να μπορούν να προσθέσουν ή να αλλάξουν κάτι από το σπίτι τους.

Στο Fakebook που θα δημιουργήσει κάθε ομάδα τους προτρέπουμε να αναρτήσουν στη θέση της εικόνας το συννεφέλο που δημιουργούν στο [Tagxedo](#) με τους χαρακτηρισμούς για το ζώο τους σε σχήμα σκύλου ή γάτας. Η διαμόρφωση της εικόνας σε αυτή τη μορφή συμβάλλει και αυτή στη σκιαγράφιση του χαρακτήρα με τρόπο τώρα πιο παιγνιώδη, όπως ταιριάζει περισσότερο σε ένα ζώο.

6^η ώρα (/4^η διδακτική ώρα Β΄ φάσης)

Η ώρα αυτή διεξάγεται στο εργαστήριο Πληροφορικής και είναι η τελευταία των εργασιών των μαθητών. Θα πρέπει να έχουμε ενημερώσει για αυτό το χρονοδιάγραμμα τους μαθητές από την προηγούμενη ώρα, ώστε να έχουν φροντίσει να συγκεντρώσουν το υλικό τους και να ολοκληρώσουν το προφίλ του ήρωά τους. Σε αυτό το στάδιο της εργασίας των μαθητών, ο εκπαιδευτικός οφείλει να παρακολουθήσει με μεγαλύτερη προσοχή το έργο των ομάδων και να συνδράμει αν έχει δημιουργηθεί κάποιο πρόβλημα, αφού την επόμενη ώρα θα γίνει η παρουσίαση των εργασιών. Η ώρα αυτή, η 5^η της Β΄ φάσης, δε θα πρέπει να είναι σε συνεχόμενο δίωρο με την 4^η, ώστε να μεσολαβεί χρόνος αν θέλουν οι ομάδες να μορφοποιήσουν κάτι στην παρουσίασή τους.

Η τελευταία ανάρτηση που ζητάμε να γίνει στο προφίλ που έχουν ετοιμάσει είναι η φάση της εξομολόγησης του ανθρώπου –του ‘αφεντικού’– προς το αγαπημένο του ζώο, κατά την οποία θα γίνει προσπάθεια να προσεγγίσουν και να ερμηνεύσουν θέματα γύρω από τη σχέση ανθρώπου-ζώου. Στην εκφώνηση της δραστηριότητας αφήνουμε να διαφανεί η κατεύθυνση που θέλουμε να ακολουθήσει ο μονόλογος, για να αναπτυχθεί ο σχετικός προβληματισμός: η αγάπη και ο σεβασμός προς το ζώο.

7^η & 8^η ώρα (/5^η & 6^η ώρα Β΄ φάσης)

Στο δίωρο αυτό γίνεται η παρουσίαση των εργασιών των ομάδων. Οι μαθητές έχουν [φύλλο ετεροαξιολόγησης](#) που το συμπληρώνουν και ανακοινώνουν τις απόψεις τους στο τέλος της παρουσίασης κάθε ομάδας. Κατά την παρουσίαση, κάθε ομάδα ξεκινά από το προφίλ του ήρωα-ζώου στο Fakebook. Θα πρέπει να αιτιολογήσουν τις

αναρτήσεις που έχουν κάνει και να απαντήσουν τυχόν σε σχόλια των συμμαθητών τους.

Καθώς οι ομάδες έχουν εργαστεί ανά δύο για το ίδιο κείμενο άρα και ήρωα-ζώο, μπορεί η παρουσίαση να γίνεται παράλληλα ανά δραστηριότητα, να παρουσιαστεί για παράδειγμα το προφίλ του ίδιου ζώου από κάθε ομάδα. Έτσι θα αναπτυχθεί και περαιτέρω συζήτηση με τη σύγκριση που αναπόφευκτα θα γίνει για το ίδιο θέμα και θα εμπλακούν όλοι οι μαθητές ανεξάρτητα του κειμένου με το οποίο ασχολήθηκαν. Μπορούν –αν υπάρχει χρόνος– να καταλήξουν σε ποια στοιχεία θα κρατούσαν από κάθε ομάδα αν ήθελαν να δημιουργήσουν ένα προφίλ από τη συνένωση των δύο.

Με τον ίδιο τρόπο γίνονται και οι παρουσιάσεις των άλλων δραστηριοτήτων. Στο τέλος της παρουσίασης των πρώτων δραστηριοτήτων μπορεί ο εκπαιδευτικός να κάνει ορισμένες ερωτήσεις και συγκεκριμένες παρατηρήσεις. Για τις υπόλοιπες όμως παροτρύνει τους μαθητές να κάνουν εκείνοι ερωτήσεις και παρατηρήσεις στους συμμαθητές τους, ώστε να ασκηθούν στην τεκμηριωμένη παρουσίαση της άποψής τους, να μάθουν να αποφεύγουν ασαφείς και γενικόλογους σχολιασμούς και να λάβει κάθε ομάδα ανατροφοδότηση από τον εκπαιδευτικό και τους υπόλοιπους μαθητές.

Στο τέλος όλων των δραστηριοτήτων συμπληρώνουν ατομικά [φύλλο αυτοαξιολόγησης](#), που αφορά κυρίως τη συνεργασία στην ομάδα και τα σημεία που τους δυσκόλεψαν. Στο φύλλο αυτοαξιολόγησης ζητάμε επίσης να κάνουν οι μαθητές προτάσεις για αλλαγές στις ομαδικές εργασίες, καθώς συχνά παρατηρούμε ότι προκύπτουν προβλήματα. Αυτά καλό θα ήταν να τα εντοπίσουμε και να τα συζητήσουμε με τους μαθητές, γιατί μπορεί να δυσκολεύονται να συνεργαστούν λόγω του ότι δεν έχουν σχετική εμπειρία σε αυτόν τον τρόπο εργασίας, αλλά είναι μία μορφή που κατά δήλωσή τους τους ευχαριστεί και τους κινητοποιεί.

ΣΤ. ΦΥΛΛΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

1ο ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (ΓΙΑ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΟΜΑΔΕΣ)

«Είσαι σκύλος ή γάτα;»

- Θα αναρωτιέστε σίγουρα τι εννοούμε με την ερώτηση αυτή!

- 👉 Δείτε κι αυτό το βίντεο και θα αρχίσετε να ..... μπαίνετε στο θέμα!

<https://www.youtube.com/watch?v=Vkm3nNnH0BU>

- Πριν βιαστείτε να απαντήσετε, διαβάστε και τα παρακάτω κείμενα και αφού τα συζητήσουμε, επιλέξτε με κάθε ειλικρίνεια:

- 1^ο κείμενο (κάπως ανορθόγραφο, αλλά αγνοείστε το αυτό!)

Ημερολόγιο ενός ΣΚΥΛΟΥ		Ημερολόγιο μιας ΓΑΤΑΣ	
		Ημέρα 983 της αιχμαλωσίας μου.	
08:00	Σκυλοτροφή! Υπέροχα!	Οι απαγωγείς μου συνεχίζουν να με χλευάζουν με μικρά κρεμαστά αντικείμενα. Τρώνε αφειδώς φρέσκο κρέας, ενώ οι υπόλοιποι κρατούμενοι κι εγώ τρώμε ένα είδος κατακερματισμένων ξηρών κόκκων. Αν και έχω κάνει προφανή την απαξίωση μου για αυτό το είδος τροφής, παρόλα αυτά πρέπει να φάω κάτι για να διατηρήσω τις δυνάμεις μου.	
09:30	Βόλτα με το αυτοκίνητο! Υπέροχα!	Το μόνο πράγμα που με κρατάει είναι το όνειρο μου για απόδραση. Σε μια προσπάθεια να τους κάνω να αηδιάσουν μαζί μου, ξέρασα και πάλι πάνω στο χαλί. Σήμερα αποκεφάλισα ένα ποντίκι και πέταξα το ακέφαλο πτώμα του μπροστά στα πόδια τους. Είχα την ελπίδα ότι αυτή μου η κίνηση θα έσπερνε τον φόβο στους απαγωγείς μου αφού φανερώνει τις ικανότητές μου, αντίθετα εισέπραξα συγκαταβατικά σχόλια για το πόσο καλή κυνηγός είμαι. Μπάσταρδοι!	
09:40	Βόλτα στο πάρκο! Υπέροχα!	Υπήρχε μια μάζωξη κάποιου είδους σήμερα. Με τοποθέτησαν στην απομόνωση για την διάρκεια του συμβάντος. Παρόλα αυτά όμως μπόρεσα να ακούσω τις φωνές και να μυρίσω το φαγητό. Κατάφερα να μάθω ότι η απομόνωση μου ήταν αποτέλεσμα μια περίεργης δύναμης που ακούει στο όνομα "Αλλεργία". Πρέπει να μάθω τι σημαίνει και πως μπορώ να την χρησιμοποιήσω προς όφελος μου. Σήμερα παραλίγο να καταφέρω να εξουδετερώσω έναν από τους απαγωγείς με το να κουλουριάζομαι κοντά στα πόδια του. Θα το επαναλάβω αύριο όταν θα είναι κοντά στα σκαλοπάτια της σκάλας.	
10:30	Με χαϊδεύουν και παίζουν μαζί μου! Υπέροχα!	Είμαι πεπεισμένη ότι οι υπόλοιποι κρατούμενοι εδώ είναι λακέδες και καρφιά. Ο σκύλος απολαμβάνει ιδιαίτερα προνόμια. Αφήνεται ελεύθερος ανά τακτά χρονικά διαστήματα, και δείχνει μια περίεργη προθυμία να επιστρέψει πίσω. Είναι προφανώς χαμηλής νοημοσύνης. Το πουλί πρέπει να είναι πληροφοριοδότης. Παρακολουθώ την επικοινωνία του καθημερινά με τους φρουρούς. Είμαι σίγουρη ότι αναφέρει την κάθε μου κίνηση. Οι φρουροί του έχουν εξασφαλίσει μια υπερψωμένη, καλά προστατευμένη θέση μέσα σε σιδερένιο κλουβί έτσι νιώθει ότι είναι ασφαλής... Προς το παρόν...	
12:00	Μπισκότα με σχήμα κόκκαλο! Υπέροχα!		
13:00	Παιχνίδι στην αυλή! Υπέροχα!		
15:00	Κυνήγησα την ουρά μου! Υπέροχα!		
17:00	Δείπνο! Υπέροχα!		
19:00	Πήγα να παίξω με το μπαλάκι μου! Υπέροχα!		
20:00	Wow! Είδα τηλεόραση με ανθρώπους στον καναπέ! Υπέροχα!		
23:00	Κοιμάμαι στο κρεβάτι μου! Υπέροχα!		

(<http://www.funday.gr>)

2ο κείμενο

Είμαι σκύλος. Όχι στο κινέζικο ωροσκόπιο. Κι αυτό δεν είναι τρικ για να σας κάνει να διαβάσετε παρακάτω. Αληθινά, είμαι σκύλος.

Οι πιο παλιές μνήμες μου, εκείνες που έρχονται απρόσκλητες μεταξύ εγρήγορης και ύπνου, είναι οσφρητικές.

Είμαι σκύλος. Τους ανθρώπους τους μαρκάρω με τη μυρωδιά τους. Μπαίνω σε ένα δωμάτιο και μπορώ να πω με βεβαιότητα αν έχει περάσει από εκεί κάποιον πρόσωπο που γνωρίζω καλά.

Είμαι σκύλος. Μου αρέσουν οι μεγάλες παρέες. Καταλαβαίνω πολύ γρήγορα, από ένστικτο, ποια είναι η κυρίαρχη προσωπικότητα ανάμεσά τους. Βρίσκω γρήγορα τη θέση μου στην ιεραρχία και δε στεναχωριέμαι ιδιαίτερα αν αυτή η θέση μου είναι πολύ χαμηλά ούτε αισθάνομαι κανένα βάρος αν είναι πολύ ψηλά. Για μένα όλη αυτή η υπόθεση είναι σαν ένα παζλ: υπάρχει μόνο μία σωστή θέση για το κάθε κομμάτι του.

Είμαι σκύλος. Μου αρέσει να αγγίζω τους ανθρώπους. Είμαι πάντα φιλόποτος με όσους αποφεύγουν τη σωματική επαφή.

Επιπλέον δε βλέπω καλά στο ημίφως, αλλά η ακοή μου εκπλήσσει ακόμα και τους ειδικούς.

[Γ. Φραντζεσκάκης, Είμαι σκύλος (απόσπασμα). Φιλόζωος ή μισάνθρωπος; Αθήνα: Μελάni, 2011.]

3ο κείμενο:

4ο κείμενο:

{Δουλεύω μόνο για τα λεφτά. Αν θέλεις αφοσίωση, πάρε ένα σκύλο (κι άσε με ήσυχη)}

👍 Ελπίζω να αποφασίσατε μετά από τόοοοοοοοο υλικό που είδατε με ποιο από τα δύο αγαπημένα ζώα ταιριάζετε σαν χαρακτήρες!!

- ✓ Εμπρός λοιπόν, πείτε μας στο Wiki ο καθένας την απόφασή του, εξηγώντας και γιατί φυσικά επιλέξατε ότι είστε σκύλος ή γάτα!
- ✓ Και στη συνέχεια ετοιμαστείτε να μελετήσετε μέσα από λογοτεχνικά κείμενα τον χαρακτήρα και τη δράση των αγαπημένων μας ζώων και δείτε

αν κάνατε τη σωστή επιλογή.

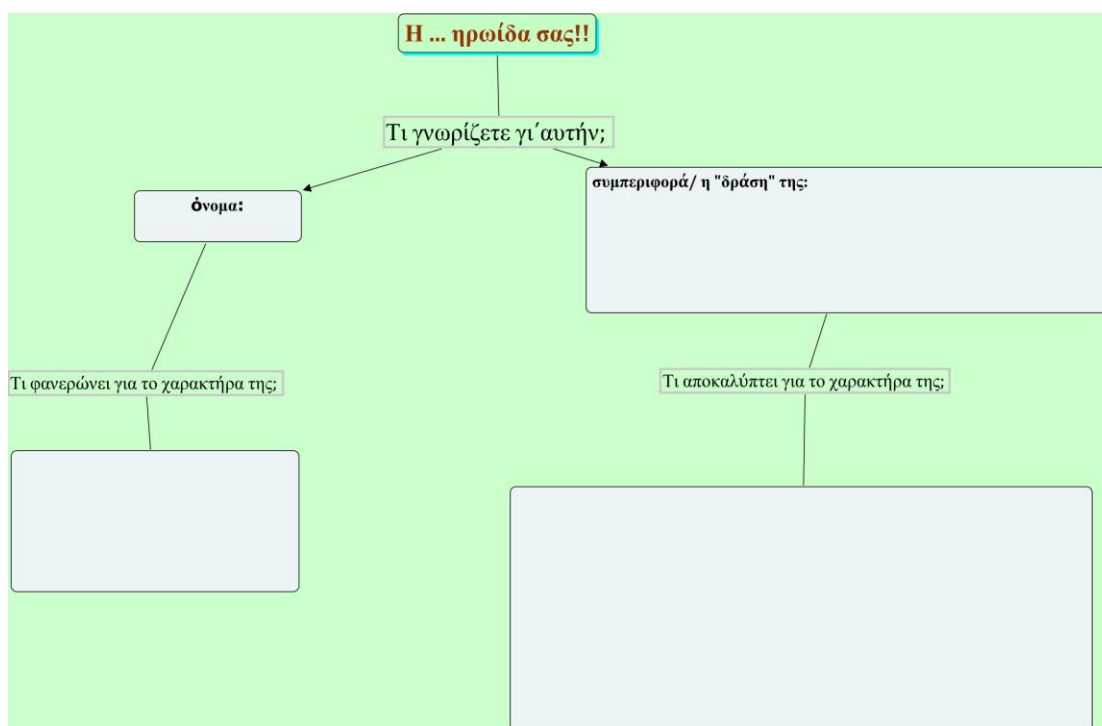
2^ο ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΟΜΑΔΑ Α

«Αυτή είναι η Ψιψίνα!»

- Ας ξεκινήσουμε τη γνωριμία με την Ψιψίνα, τη γάτα του παπά από το ομώνυμο διήγημα του Γρηγόριου Ξενόπουλου που διαβάσατε. Οι δραστηριότητές σας θα σας βοηθήσουν να την παρουσιάσετε και στους συμμαθητές σας. Και τι το καλύτερο από το να τη γνωρίσουν στο τέλος από το προφίλ της που εσείς θα δημιουργήσετε!

- ✓ Πάμε λοιπόν στο κείμενο, φυσικά, και αφού το διαβάσετε προσεκτικά και συζητήσετε μεταξύ σας για την Ψιψίνα και τις *κουτσοκέλες* της μπορείτε να συμπληρώσετε τον παρακάτω εννοιολογικό χάρτη και να έχετε έτσι μια πρώτη εικόνα για το χαρακτήρα της Ψιψίνας.

- ✓ Υπάρχει κάποιο άλλο χαρακτηριστικό που θα θέλατε να προσθέσετε στο παραπάνω σχήμα και που νομίζετε ότι βοηθά να καταλάβουμε τον χαρακτήρα της Ψιφίνας;
- 👍 Σας θυμίζω ότι στο Wiki του μαθήματος και στη σελίδα της ομάδας σας μπορείτε να βρείτε επιπλέον υλικό από ιστοσελίδες που σας προτείνω για τους μικρούς σας φίλους, να προσθέσετε τα σχόλιά σας για αυτούς, να αναρτάτε κι εσείς σχετικό υλικό· όλα αυτά σίγουρα θα σας βοηθήσουν να διαμορφώσετε το προφίλ του ήρωά σας στο τέλος και να είστε πειστικοί στην παρουσίασή του.
- Άλλος ένας τρόπος για να κατανοήσετε και να παρουσιάσετε πιο πειστικά το προφίλ της Ψιφίνας είναι να παρατηρήσετε πώς “ζωντάνεψε” ο χαρακτήρας της Ψιφίνας από τον συγγραφέα. Πώς έγινε η Ψιφίνα ένας “πιστευτός” χαρακτήρας μέσα από τα λόγια και τις σκέψεις όσων συναντάμε στο κείμενο;
  - ✓ Εντοπίστε στο [κείμενό σας](#) όσα λένε και σκέφτονται για την Ψιφίνα ο παπα-Ζήσιμος, η παπαδιά, ο Χρήστος και φυσικά ο αφηγητής της ιστορίας. Μπορείτε, αφού αντιγράψετε το κείμενό σας σε ένα έγγραφο, να χρωματίζετε με διαφορετικό χρώμα τα λόγια καθενός με το εργαλείο ‘χρώματα γραμματοσειράς’, ώστε στο τέλος να φανούν ξεκάθαρα τα χαρακτηριστικά της Ψιφίνας που ο καθένας της αποδίδει.
  - ✓ Στο τέλος μπορείτε να κρατήσετε ή όχι –αν συμφωνείτε ή διαφωνείτε– κάποια από αυτά τα χαρακτηριστικά για τη δημιουργία του προφίλ της γάτας.
  - ✓ Ο παρακάτω πίνακας μπορεί να σας βοηθήσει για να συγκεντρώσετε τις διαφορετικές “φωνές” που ακούγονται στο κείμενό σας για την Ψιφίνα και τα κατορθώματά της:

Οι διαφορετικές φωνές που ακούγονται στο κείμενο για την Ψιψίνα

Λόγια και σκέψεις του παπα-Ζήσιμου για την Ψιψίνα	Λόγια και σκέψεις της παπαδιάς για την Ψιψίνα	Λόγια και σκέψεις του Χρήστου για την Ψιψίνα	Σχόλια του αφηγητή για την Ψιψίνα

➤ Μετά από τόσες δραστηριότητες για την Ψιψίνα μπορείτε να την παρουσιάσετε και στους συμμαθητές σας. Τι το καλύτερο από το να δημιουργήσετε το προφίλ της! Πού; Μα, στο Fakebook! Ναι, σωστά το έγραψα!! Στο [Fakebook](#). Και με τα γνωστά σας μέσα: εικόνα, όνομα, ημερομηνία γέννησης, ποστ, σχόλια, like, φίλους.

- ✓ Στη θέση της εικόνας μπορείτε να αναρτήσετε μια που θα την αντιπροσωπεύει απόλυτα και που θα την έχετε δημιουργήσει αποκλειστικά εσείς με λέξεις που την χαρακτηρίζουν. Στη σελίδα <http://www.tagxedo.com/> και πηγαίνοντας στην επιλογή create μπορείτε να δημιουργήσετε την εικόνα της ηρωίδας σας.
- ✓ Και σίγουρα η πρώτη ανάρτησή σας θα πρέπει να είναι μία παρουσίαση του χαρακτήρα της. Μιλήστε λοιπόν για αυτήν διεξοδικά και πειστικά, για να τη γνωρίσουν και οι συμμαθητές σας. Δείτε ξανά και τον εννοιολογικό χάρτη που είχατε συμπληρώσει στην πρώτη σας δραστηριότητα.

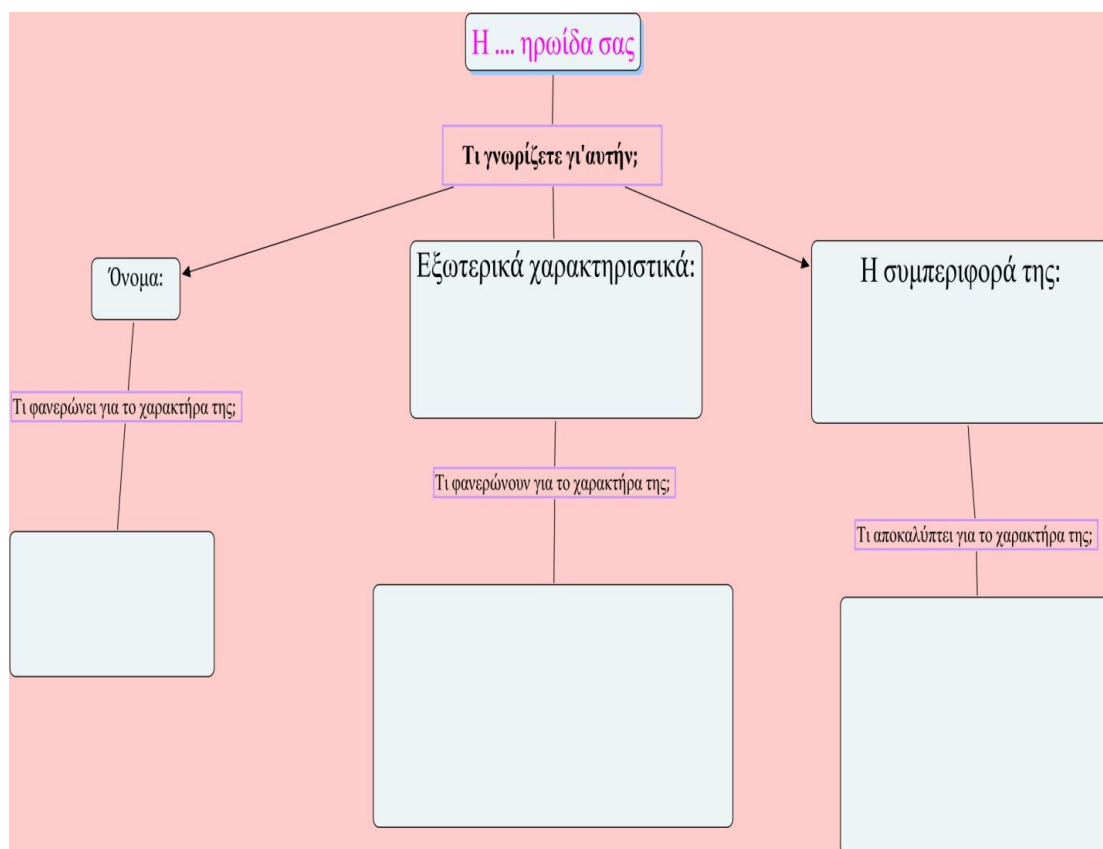

- Έχετε αντίρρηση ότι ένας από τους ‘φίλους’ στη σελίδα της Ψιφίνας θα πρέπει να είναι ο παπα- Ζήσιμος; Ας τον φανταστούμε λοιπόν μετά την επίσκεψη των φίλων του να πηγαίνει στη σοφίτα για να ταΐσει κρυφά την Ψιφίνα. Της μιλά και της εξομολογείται –τόρα που δεν ακούει κανείς!– γιατί αυτός, ένας ενήλικας, την αγαπά παρά τις ζημιές που κάνει και γιατί πάντα θα την προστατεύει.
- ✓ Τα λόγια του αυτά πρέπει **να ακουστούν δυνατά** σε όσους είναι φίλοι της Ψιφίνας, σε όσους μοιράζονται τη σελίδα της. Για αυτό μπειτε στη θέση του και κάντε μια τελική ανάρτηση με την εξομολόγησή του! Θα είναι ένας ακόμη τρόπος να δείξετε μέσα από τα λόγια του στοιχεία του χαρακτήρα της Ψιφίνας.

ΟΜΑΔΑ Β

«Αυτή είναι η Νίνα!»

- Ας ξεκινήσουμε τη γνωριμία με τη Νίνα, τη σκυλίτσα της αφηγήτριας στο διήγημα της Λιλής Ζωγράφου που διαβάσατε. Οι δραστηριότητές σας θα σας βοηθήσουν να την παρουσιάσετε και στους συμμαθητές σας. Και τι το καλύτερο από το να τη γνωρίσουν στο τέλος από το προφίλ της που εσείς θα δημιουργήσετε!
  - ✓ Πάμε λοιπόν στο κείμενο φυσικά και αφού το διαβάσετε προσεκτικά και συζητήσετε μεταξύ σας για τη Νίνα και τη συμπεριφορά της μπορείτε να συμπληρώσετε τον παρακάτω εννοιολογικό χάρτη και να έχετε έτσι μια πρώτη εικόνα για το χαρακτήρα της Νίνας.

- ✓ Υπάρχει κάποιο άλλο χαρακτηριστικό που θα θέλατε να προσθέσετε στο παραπάνω σχήμα και που νομίζετε ότι βοηθά να καταλάβουμε τον χαρακτήρα της Νίνας;
- 👉 Σας θυμίζω ότι στο Wiki του μαθήματος και στη σελίδα της ομάδας σας μπορείτε να βρείτε επιπλέον υλικό από ιστοσελίδες που σας προτείνω για τους μικρούς σας φίλους, να προσθέσετε τα σχόλιά σας για αυτούς, να αναρτάτε υλικό σχετικό· όλα αυτά σίγουρα θα σας βοηθήσουν να διαμορφώσετε το προφίλ της ηρωίδας σας στο τέλος και να είστε πειστικοί στην παρουσίασή του.
- Άλλος ένας τρόπος για να κατανοήσετε και να παρουσιάσετε πιο πειστικά το προφίλ της Νίνας είναι να παρατηρήσετε πώς “ζωντάνεψε” ο χαρακτήρας της Νίνας από τη συγγραφέα. Πώς έγινε η Νίνα ένας “πιστευτός” χαρακτήρας μέσα από τα λόγια της αφηγήτριας κυρίως και των άλλων προσώπων του κειμένου;
  - ✓ Εντοπίστε στο κείμενό σας τους χαρακτηρισμούς –επίθετα, ουσιαστικά, φράσεις– που αποδίδει στη Νίνα η αφηγήτρια της ιστορίας και τα άλλα πρόσωπα, ο καταστηματάρχης και οι άλλοι Γάλλοι που τη βλέπουν στο δρόμο. Μπορείτε αφού αντιγράψετε το κείμενό σας σε ένα έγγραφο, να χρωματίζετε με διαφορετικό χρώμα τους χαρακτηρισμούς καθενός με το εργαλείο ‘χρώματα γραμματοσειράς’, ώστε στο τέλος να φανούν ξεκάθαρα τα χαρακτηριστικά της Νίνας που ο καθένας της αποδίδει.
  - ✓ Στο τέλος μπορείτε να κρατήσετε ή όχι –αν συμφωνείτε ή διαφωνείτε– κάποια από αυτά τα χαρακτηριστικά για τη δημιουργία του προφίλ της σκυλίτσας.
  - ✓ Ο παρακάτω πίνακας μπορεί να σας βοηθήσει για να συγκεντρώσετε τους διαφορετικούς χαρακτηρισμούς:

Χαρακτηρισμοί που αποδίδονται στη Νίνα	
Από την αφηγήτρια	Από τα άλλα πρόσωπα

- Μετά από τόσες δραστηριότητες για τη Νίνα μπορείτε να την παρουσιάσετε και στους συμμαθητές σας. Τι το καλύτερο από το να δημιουργήσετε το προφίλ της! Πού; Μα, στο [Fakebook](#)! Ναι, σωστά το έγγραφα!! Στο Fakebook. Και με τα γνωστά σας μέσα: εικόνα, όνομα, ημερομηνία γέννησης, ποστ, σχόλια, like, φίλους.
  - ✓ Στη θέση της εικόνας μπορείτε να αναρτήσετε μια που θα την αντιπροσωπεύει απόλυτα και που θα την έχετε δημιουργήσει αποκλειστικά εσείς με λέξεις που την χαρακτηρίζουν. Στη σελίδα <http://www.tagxedo.com/> και πηγαίνοντας στην επιλογή create μπορείτε να δημιουργήσετε την εικόνα της ηρώιδας σας.
  - ✓ Και σίγουρα η πρώτη ανάρτησή σας θα πρέπει να είναι μία παρουσίαση του χαρακτήρα της. Μιλήστε λοιπόν για αυτήν διεξοδικά και πειστικά, για να τη γνωρίσουν και οι συμμαθητές σας. Δείτε ξανά και τον εννοιολογικό χάρτη που είχατε συμπληρώσει στην πρώτη σας δραστηριότητα.

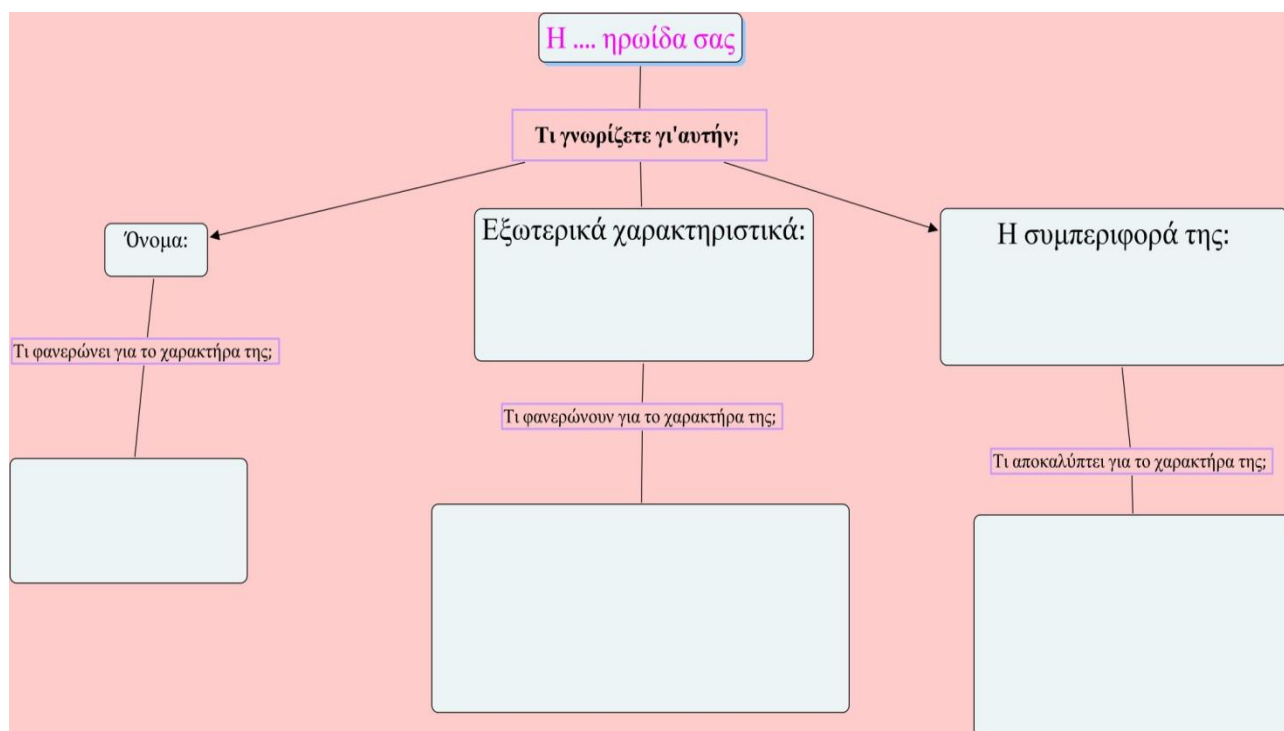
- Έχετε αντίρρηση ότι ένας από τους ‘φίλους’ στη σελίδα της Νίνας θα πρέπει να είναι η αφηγήτρια; Ας τις φανταστούμε σε μια βόλτα τους στο χωριό με τη Νίνα στην αγκαλιά –φυσικά– της αφηγήτριας, μετά τις μάταιες προσπάθειες να περπατήσει στο χώμα και στις πέτρες. Η αφηγήτρια της μιλά και της εξομολογείται γιατί αυτή ως ενήλικη την κατανοεί και τη δικαιολογεί, **γιατί την αγαπά** παρά τον δύστροπο χαρακτήρα της και **γιατί πάντα θα την προστατεύει**.
  - ✓ Τα λόγια της αυτά πρέπει **να ακουστούν δυνατά** σε όσους είναι φίλοι της Νίνας, σε όσους μοιράζονται τη σελίδα της. Για αυτό μπειτε στη θέση της αφηγήτριας και κάντε μια τελική ανάρτηση με την εξομολόγησή της! Θα είναι ένας ακόμη τρόπος να δείξετε μέσα από τα λόγια της στοιχεία του χαρακτήρα της Νίνας.

ΟΜΑΔΑ Γ

«Αυτή είναι η *Βαγγελιώ-δεν-είσαι-εντάξει!*»

- Ας ξεκινήσουμε τη γνωριμία με τη *Βαγγελιώ-δεν-είσαι-εντάξει*, τη γάτα του αφηγητή στο διήγημα του Γιώργου Σκαμπαρδώνη που διαβάσατε. Οι δραστηριότητές σας θα σας βοηθήσουν να την παρουσιάσετε και στους συμμαθητές σας. Και τι το καλύτερο από το να τη γνωρίσουν στο τέλος από το προφίλ της που εσείς θα δημιουργήσετε!

- ✓ Πάμε λοιπόν στο κείμενο, φυσικά, και αφού το διαβάσετε προσεκτικά και συζητήσετε μεταξύ σας για τη *Βαγγελιώ-δεν-είσαι-εντάξει* και τη συμπεριφορά της μπορείτε να συμπληρώσετε τον παρακάτω εννοιολογικό χάρτη και να έχετε έτσι μια πρώτη εικόνα για τον χαρακτήρα της *Βαγγελιώς-δεν-είσαι-εντάξει*:

- ✓ Υπάρχει κάποιο άλλο χαρακτηριστικό που θα θέλατε να προσθέσετε στο παραπάνω σχήμα και που νομίζετε ότι βοηθά να καταλάβουμε τον χαρακτήρα της *Βαγγελιώς-δεν-είσαι-εντάξει*;

- ☝ Σας θυμίζω ότι στο Wiki του μαθήματος και στη σελίδα της ομάδας σας μπορείτε να βρείτε επιπλέον υλικό από ιστοσελίδες που σας προτείνω για τους μικρούς σας φίλους, να προσθέσετε τα σχόλιά σας για αυτούς, να αναρτάτε υλικό σχετικό· όλα αυτά σίγουρα θα σας βοηθήσουν να διαμορφώσετε το προφίλ της ήρωίδας σας στο τέλος και να είστε πειστικοί στην παρουσίασή του.
- Άλλος ένας τρόπος για να κατανοήσετε και να παρουσιάσετε πιο πειστικά το προφίλ της *Βαγγελιώς-δεν-είσαι-εντάξει* είναι να παρατηρήσετε πώς “ζωντάνεψε” ο χαρακτήρας της από τον συγγραφέα. Πώς έγινε η *Βαγγελιώ-δεν-είσαι-εντάξει* ένας “πιστευτός” χαρακτήρας μέσα από τα λόγια του αφηγητή;
- ✓ Εντοπίστε στο [κείμενό σας](#) τα επίθετα –μόνα τους ή σε ονοματική φράση–, τα ρήματα και τα επιρρήματα που χρησιμοποιεί ο Σκαμπαρδώνης, για να παρουσιάσει τις κινήσεις της γάτας και το ριψοκίνδυνο παιχνίδι της. Μπορείτε αφού αντιγράψετε το κείμενό σας σε ένα έγγραφο, να χρωματίζετε με διαφορετικό χρώμα (με το εργαλείο ‘χρώματα γραμματοσειράς’) το κάθε στοιχείο ώστε στο τέλος να φανεί ο ρόλος του καθενός για την περιγραφή των κινήσεών της.
  - ✓ Στο τέλος μπορείτε να κρατήσετε ή όχι –αν συμφωνείτε ή διαφωνείτε– κάποια από αυτά τα χαρακτηριστικά για τη δημιουργία του προφίλ της γάτας.
  - ✓ Ο παρακάτω πίνακας μπορεί να σας βοηθήσει για να συγκεντρώσετε τους διαφορετικούς χαρακτηρισμούς:

Λέξεις και φράσεις που χαρακτηρίζουν τη Βαγγελιώ και το ριψοκίνδυνο παιχνίδι της

Επίθετα – ονοματικές φράσεις	Ρήματα	Επιρρήματα

- Μετά από τόσες δραστηριότητες για τη Βαγγελιώ-δεν-είσαι-εντάξει μπορείτε να την παρουσιάσετε και στους συμμαθητές σας. Τι το καλύτερο από το να δημιουργήσετε το προφίλ της! Πού; Μα, στο Fakebook! Ναι, σωστά το έγγραφα!! Στο [Fakebook](#). Και με τα γνωστά σας μέσα: εικόνα, όνομα, ημερομηνία γέννησης, ποστ, σχόλια, like, φίλους.
  - ✓ Στη θέση της εικόνας μπορείτε να αναρτήσετε μια που θα την αντιπροσωπεύει απόλυτα και που θα την έχετε δημιουργήσει αποκλειστικά εσείς με λέξεις που την χαρακτηρίζουν. Στη σελίδα <http://www.tagxedo.com/> και πηγαίνοντας στην επιλογή create μπορείτε να δημιουργήσετε την εικόνα της ηρωίδας σας.
  - ✓ Και σίγουρα η πρώτη ανάρτησή σας θα πρέπει να είναι μία παρουσίαση του χαρακτήρα της. Μιλήστε λοιπόν για αυτήν διεξοδικά

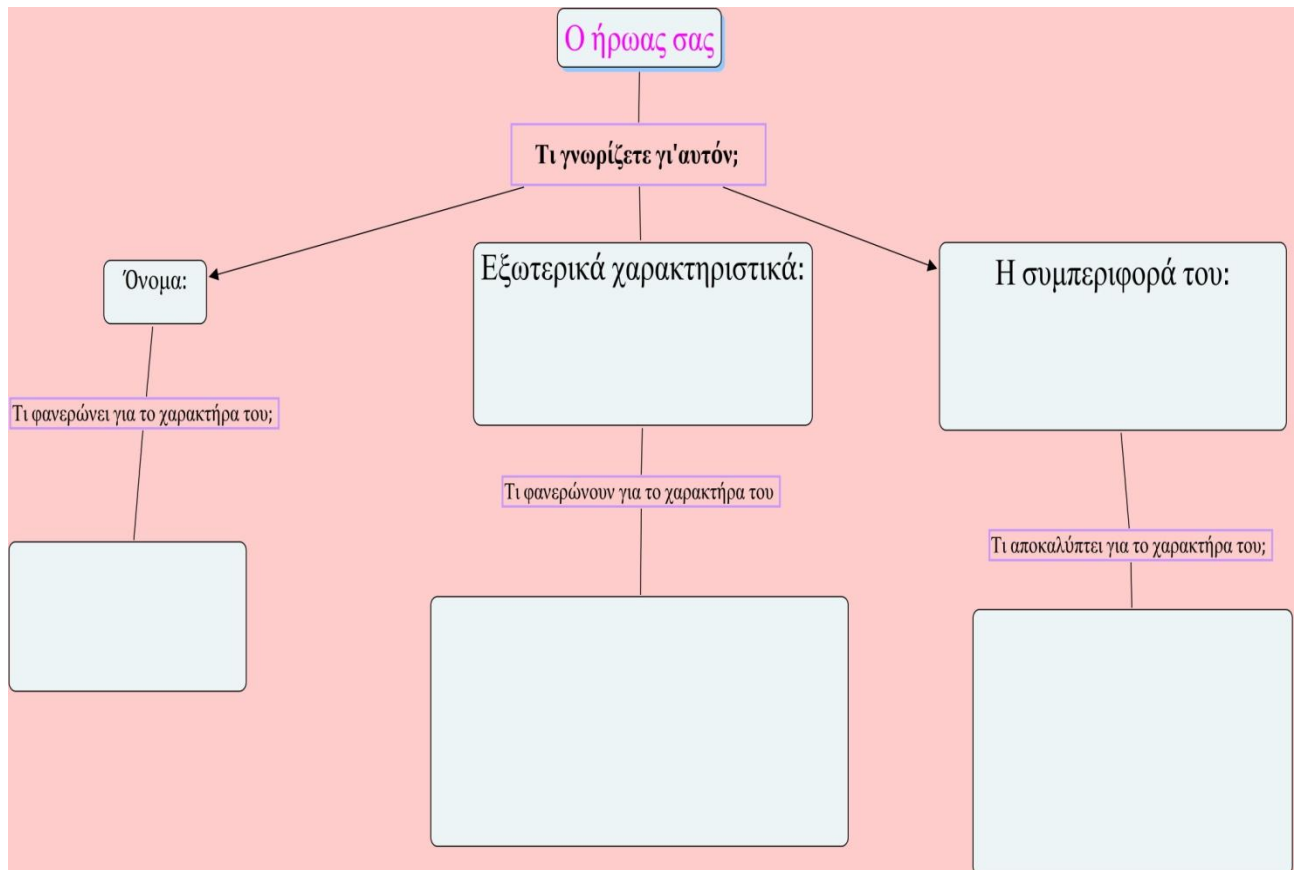
και πειστικά, για να τη γνωρίσουν και οι συμμαθητές σας. Δείτε ξανά και τον εννοιολογικό χάρτη που είχατε συμπληρώσει στην πρώτη σας δραστηριότητα.

- Έχετε αντίρρηση ότι ένας από τους ‘φίλους’ στη σελίδα της *Βαγγελιώς-δεν-είσαι-εντάξει* πρέπει να είναι ο αφηγητής της ιστορίας; Ας τον φανταστούμε μετά το θάνατο της γάτας του να της μιλά νοερά και να **σχολιάζει το επικίνδυνο παιχνίδι της**, δείχνοντας αυτός, ένας άνθρωπος, να προσπαθεί να το εξηγήσει, αλλά και να το κατανοήσει.
- ✓ Τα λόγια του αυτά πρέπει να **ακουστούν δυνατά** σε όσους είναι φίλοι της *Βαγγελιώς-δεν-είσαι-εντάξει*, σε όσους μοιράζονται τη σελίδα της. Για αυτό μπειτε στη θέση του αφηγητή και κάντε μια τελική ανάρτηση με την εξομολόγησή του! Θα είναι ένας ακόμη τρόπος να δείξετε μέσα από τα λόγια του στοιχεία του χαρακτήρα της *Βαγγελιώς-δεν-είσαι-εντάξει*.

ΟΜΑΔΑ Δ

«Αυτός είναι ο Καπιτάνιος!»

- Ας ξεκινήσουμε τη γνωριμία με τον Καπιτάνιο, τον σκύλο της οικογένειας του αφηγητή στο διήγημα του Στράτη Μυριβήλη που διαβάσατε. Οι δραστηριότητές σας θα σας βοηθήσουν να τον παρουσιάσετε και στους συμμαθητές σας. Και τι το καλύτερο από το να τον γνωρίσουν στο τέλος από το προφίλ του που εσείς θα δημιουργήσετε!
  - ✓ Πάμε λοιπόν στο κείμενο, φυσικά, και αφού το διαβάσετε προσεκτικά και συζητήσετε μεταξύ σας για τον Καπιτάνιο και τη συμπεριφορά του, μπορείτε να συμπληρώσετε τον παρακάτω εννοιολογικό χάρτη και να έχετε έτσι μια πρώτη εικόνα για τον χαρακτήρα του:

- ✓ Υπάρχει κάποιο άλλο χαρακτηριστικό που θα θέλατε να προσθέσετε στο παραπάνω σχήμα και που νομίζετε ότι βοηθά να καταλάβουμε τον χαρακτήρα του *Καπιτάνιου*;
- ☝ Σας θυμίζω ότι στο Wiki του μαθήματος και στη σελίδα της ομάδας σας μπορείτε να βρείτε επιπλέον υλικό από ιστοσελίδες που σας προτείνω για τους μικρούς σας φίλους, να προσθέσετε τα σχόλιά σας για αυτούς, να αναρτάτε υλικό σχετικό· όλα αυτά σίγουρα θα σας βοηθήσουν να διαμορφώσετε το προφίλ του ήρωά σας στο τέλος και να είστε πειστικοί στην παρουσίασή του.
- Άλλος ένας τρόπος για να κατανοήσετε και να παρουσιάσετε πιο πειστικά το προφίλ του Καπιτάνιου είναι να παρατηρήσετε πώς “ζωντάνεψε” ο χαρακτήρας του από τον συγγραφέα. Πώς έγινε ο Καπιτάνιος ένας “πιστευτός” χαρακτήρας μέσα από τα λόγια του αφηγητή;
  - ✓ Εντοπίστε στο κείμενό σας τα σημεία όπου ο αφηγητής μας δίνει με αφήγηση τη συμπεριφορά του Καπιτάνιου προς τα παιδιά, τα παιχνίδια που έκαναν μαζί. Μπορείτε αφού αντιγράψετε το κείμενό σας σε ένα έγγραφο, να τα χρωματίζετε με το εργαλείο ‘χρώματα γραμματοσειράς’, ώστε να ξεχωρίσει στο κείμενο το δέσιμο που είχε ο Καπιτάνιος με τα παιδιά και να αποδώσετε στοιχεία του χαρακτήρα του.
  - ✓ Ο παρακάτω πίνακας μπορεί να σας βοηθήσει για να συγκεντρώσετε τα σημεία αυτά και τα στοιχεία του χαρακτήρα του:

Σημεία αφήγησης της συμπεριφοράς του Καπιτάνιου

Η συμπεριφορά του προς τα παιδιά	Τα παιχνίδια που έκανε με τα παιδιά

- Μετά από τόσες δραστηριότητες για τον Καπιτάνιο μπορείτε να τον παρουσιάσετε και στους συμμαθητές σας. Τι το καλύτερο από το να δημιουργήσετε το προφίλ του! Πού; Μα, στο Fakebook! Ναι, σωστά το έγραφα!! Στο [Fakebook](#). Και με τα γνωστά σας μέσα: εικόνα, όνομα, ημερομηνία γέννησης, ποστ, σχόλια, like, φίλους.
  - ✓ Στη θέση της εικόνας μπορείτε να αναρτήσετε μια που θα τον αντιπροσωπεύει απόλυτα και που θα την έχετε δημιουργήσει αποκλειστικά εσείς με λέξεις που τον χαρακτηρίζουν. Στη σελίδα <http://www.tagxedo.com/> και πηγαίνοντας στην επιλογή create μπορείτε να δημιουργήσετε την εικόνα του ήρωά σας.
  - ✓ Και σίγουρα η πρώτη ανάρτησή σας θα πρέπει να είναι μία παρουσίαση του χαρακτήρα του. Μιλήστε λοιπόν για αυτόν διεξοδικά και πειστικά, για να τον γνωρίσουν και οι συμμαθητές σας. Δείτε ξανά και τον εννοιολογικό χάρτη που είχατε συμπληρώσει στην πρώτη σας δραστηριότητα.

- Έχετε αντίρρηση ότι ένας από τους ‘φίλους’ στη σελίδα του Καπιτάνιου πρέπει να είναι ο πατέρας; Μετά το τέλος του Καπιτάνιου, ο πατέρας μένει μόνος του στη Δαφνούσα, αφού έχει διώξει και τον γιο του, τον αφηγητή της ιστορίας. Ας τον φανταστούμε να σκέφτεται τον Καπιτάνιο και **να του μιλά νοερά για όλη την αγάπη και την ευγνωμοσύνη που ένιωθε για αυτόν, αυτός ένας ενήλικας, αλλά και για τη δύσκολη απόφαση που έπρεπε να πάρει.**
  - ✓ Τα λόγια του αυτά πρέπει **να ακουστούν δυνατά** σε όσους είναι φίλοι του Καπιτάνιου, σε όσους μοιράζονται τη σελίδα του. Για αυτό μπειτε στη θέση του πατέρα και κάντε μια τελική ανάρτηση με την εξομολόγησή του! Θα είναι ένας ακόμη τρόπος να δείξετε μέσα από τα λόγια του στοιχεία του χαρακτήρα του Καπιτάνιου.

Φύλλο ετεροαξιολόγησης

Κριτήρια	Πολύ	Αρκετά	Λίγο	Καθόλου
Ήταν επαρκής η εικόνα του ζώου του κειμένου έτσι όπως την παρουσίασε η ομάδα;				
Πιστεύετε ότι χρησιμοποίησε η ομάδα ικανοποιητικά τις δυνατότητες των ψηφιακών εργαλείων;				
Σας φάνηκε ότι οι εργασίες ήταν αποτέλεσμα αμοιβαίας συνεισφοράς όλων των μελών της ομάδας και ανταλλαγής απόψεων;				

- ✓ Ποιο στοιχείο από την εργασία κάθε ομάδας θα υιοθετούσατε κι εσείς σε επόμενη εργασία σας;
- ✓ Ποιο στοιχείο από τις εργασίες των συμμαθητών σας θα αλλάζατε οπωσδήποτε;

Φύλλο αυτοαξιολόγησης

Κριτήρια	Πολύ ικανοποιητικά	Αρκετά ικανοποιητικά	Λίγο ικανοποιητικά
Πώς πιστεύω ότι συνεργάστηκε η ομάδα μου;			
Δυσκολίες που αντιμετωπίσαμε			
Ποιες αλλαγές θα ήθελα να γίνουν στην εργασία μου με μια ομάδα στο μέλλον;			

Z. ΆΛΛΕΣ ΕΚΔΟΧΕΣ

Το σενάριο θα μπορούσε να επεκταθεί και σε άλλα θέματα σχετικά με τη συμβίωση του ανθρώπου με τα ζώα και συγκεκριμένα με την αντίθετη (από αυτήν που μελέτησαν) συμπεριφορά εκ μέρους του ανθρώπου. Η κακοποίηση των ζώων είναι θέμα που θίγεται σε κείμενα στο λογοτεχνικό ανθολόγιο της Β΄ Γυμνασίου και συγκεκριμένα στο [«Ο Λύκος»](#) του Έρμαν Έσσε και το [«Άνθρωποι και δελφίνια»](#) του Αντώνη Σουρούνη.

Ως επέκταση του σεναρίου, επίσης, θα μπορούσαν οι μαθητές να δραστηριοποιηθούν κι εκτός σχολείου και να επικοινωνήσουν με φιλοζωικές οργανώσεις, με τον Δήμο του σχολείου τους ή γειτονικούς Δήμους, προκειμένου, με συνέντευξη που θα πάρουν από τους υπευθύνους, να αναπτύξουν τον προβληματισμό τους για τα αδέσποτα ζώα, την παρουσία τους στην πόλη και τη δράση των παραπάνω φορέων.

Η. ΚΡΙΤΙΚΗ

Η εφαρμογή του σεναρίου θέτει αρκετές προϋποθέσεις, κυρίως εξοικείωσης με ηλεκτρονικά εργαλεία. Κάτι που δεν είναι δεδομένο ότι πάντα μπορεί να καταστεί εφικτό σε μαθητές της Α΄ Γυμνασίου. Οπωσδήποτε, χρειάζεται προγραμματισμός από τον διδάσκοντα ως προς την εκμάθηση και την εκ των προτέρων χρήση των εργαλείων αυτών στο μάθημα.

Θ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Λυδάκη, Α. & Γ. Μπασκόζος (επιμ.). 2011. *Περί Ζώων. Με λογική και συναίσθημα*. Αθήνα: Ψυχογιός.

Φραντζεσκάκης, Γ. 2011. *Φιλόζωος ή μισάνθρωπος;* Αθήνα: Μελάρι.